

eTwinning BILTEN

april - juni 2025.

Sufinansira
Evropska unija

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Dragi eTwinner-i,

Dobro došli u novi broj našeg eTwinning biltena! Sa svakim novim izdanjem nastojimo Vas inspirisati, informisati i povezati kroz zajedničke vrijednosti obrazovanja, saradnje i inovacija.

Godina pred nama obiluje novim izazovima, ali i velikim mogućnostima. Posebno nam je drago što se i dalje razvijamo zajedno, dijeleći znanje i iskustva koja obogaćuju nastavni proces i podižu standarde obrazovanja. Građansko obrazovanje, kao ovogodišnji prioritet, pruža nam priliku da učenike osnažimo da postanu aktivni i odgovorni članovi društva.

Kroz stranice ovog biltena, istražite nove ideje, primjere dobre prakse i kreativna rješenja koja dolaze iz škola širom Evrope. Nadamo se da će Vas sadržaj motivirati na nove projekte, dublju saradnju i još veću posvećenost obrazovnoj zajednici.

I ovaj put Vas vodimo kroz svijet kreativnosti, inovacija i saradnje – zavirite u poznate rubrike koje donose svježije priče, inspirativne ideje i zanimljive izazove:

- *Kad ideje postanu stvarnost*
- *U fokusu*
- *Thinking outside the box – Kreativne i inovativne učionice*
- *Snaga mogućnosti ... pridruži se*
- *Take a eTw peek*
- *Pokaži šta znaš i osvoji nagradu – kviz 11 od 11 do 11*
- *Last but not a least*

*Srdačno,
Vaš eTwinning tim BiH*

Kad ideje postanu stvarnost

U ovoj rubrici donosimo primjere sjajnih eTwinning ideja koje su prerasle u konkretne i uspješne aktivnosti.

Pogledajte kako i kada smo pretočili kreativne zamisli u stvarna iskustva – ona koja mijenjaju učionicu, povezuju učenike i nastavnike te ostavljaju pozitivan trag u našoj eTwinning zajednici.

Jer, pravi uspjeh eTwinning-a ogleda se upravo u tome - kada inspiracija postane akcija, ideje zažive u svakodnevnom radu škola.

Prvi među njima je i nedavno održan sastanak „ZA(Š)TO eTwinning?“ – značajan susret koji je okupio imenovane eTwinning koordinate iz ministarstava obrazovanja, pedagoških zavoda, Zavoda za školstvo i Instituta za preduniverzitetsko obrazovanje, kao i eTwinning ambasadore iz Bosne i Hercegovine i regije te predstavnike Državne organizacije za podršku eTwinning-u u Bosni i Hercegovini. Više o ovom važnom događaju pročitajte na sljedećem linku:

[Održan sastanak „ZA\(Š\)TO eTwinning?“ – Povezivanje obrazovnih vlasti kroz dobru praksu](#)

Istražite i ostale linkove te se inspirišite primjerima gdje je svaki klik korak prema pozitivnoj promjeni.

[„Korak po korak do međunarodne saradnje“ – Održana eTwinning radionica u Kaknju](#)

[U Kiseljaku održan eTwinning info dan: „Građansko obrazovanje – Slavimo ono što nas ujedinjuje“](#)

[U Mostaru održan eTwinning info dan](#)

[U Zeničko-dobojskom kantonu održane obuke „Kako škole mogu imati koristi od eTwinning-a“](#)

[eTwinning radionica „Vještine za život“ okupila evropske NSO timove u Kopenhagenu](#)

[Održan seminar „Saradnja škola u Dunavskoj regiji“ u Lincu](#)

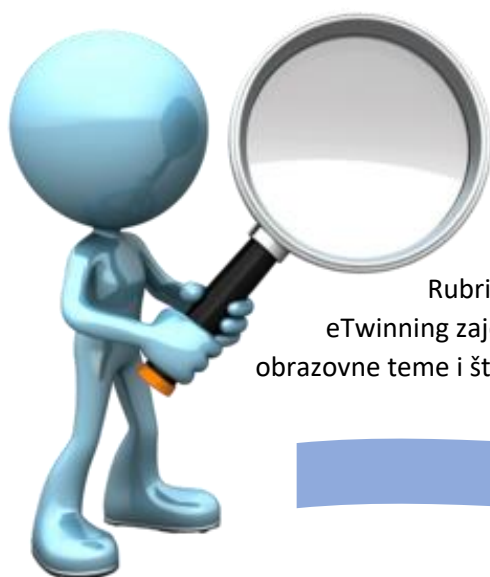

[Predstavnici iz Bosne i Hercegovine učestvovali na međunarodnom eTwinning seminaru u Sloveniji](#)

[„Zajedno za budućnost“: Kritičko razmišljanje i raznolikost kao stubovi evropskih vrijednosti na eTwinning seminaru u Bratislavi](#)

U fokusu

Rubrika „U fokusu“ donosi najaktuelnije teme i inicijative iz eTwinning zajednice. Otkrijte na čemu se trenutno radi, koje su ključne obrazovne teme i šta to pokreće pozitivne promjene u školama širom Evrope.

Podsjećamo vas da je tokom marta fokus bio na temeljnim vještinama u matematici. U ovom broju možete pročitati još nekoliko zanimljivih članaka:

- [Temeljne vještine u stvarnom životu: matematička pismenost i matematika](#)
- [Zapažanja s eTwinning radionica o matematičkoj pismenosti](#)
- [Uvođenje igre u učenje matematike uz primjenu digitalnih alata](#)
- [Matematika kao zajedničko putovanje](#)

Materijali za profesionalni razvoj:

- Online kurs: [Unaprijedite vještine računanja uz eTwinning projekte](#)
- Online kurs: [Osnaživanje nastavnika i učenika kroz samoregulirano učenje](#)
- Online kurs: [Podrška djeci u računanju: uloga kućnog okruženja za učenje](#)
- Snimak webinara: [Zajedničko učenje matematike s dobitnicima evropskih nagrada](#)
- Snimak webinara: [Uvođenje računanja u ECEC uz STEAM pjesme i pripovijedanje](#)
- Online tutorijal: [Rješavanje matematičke anksioznosti i izgradnja samopouzdanja učenika u matematici](#)

April

U aprilu fokus je bio na čitalačkoj pismenosti, kao temeljnoj vještini za život i učenje, i na tome kako vještine čitanja, pisanja, govora i slušanja omogućavaju efikasnu komunikaciju i razumijevanje svijeta.

- [Pismenost kao temeljna vještina za život i učenje](#)
- [Digitalno čitanje: korist ili rizik za pismenost djece?](#)
- [Potrebna je cijela zajednica da bi se odgojio čitatelj](#)
- [Važnost ranog razvoja pismenosti](#)
- [Unapređenje čitalačke pismenosti širom Evrope: Više čitanja! Više razgovora!](#)
- [Novi pristupi nastavi pismenosti](#)
- [eTwinning projekti o pismenosti – vještine za život](#)
- [Razvijanje pismenosti kroz inkluzivno stručno obrazovanje](#)
- [Obrazovani roditelji odgajaju pismenu omladinu](#)

Materijali za profesionalni razvoj:

- ✚ Online kurs: [Uključite porodice kako biste izgradili snažnu kulturu čitanja u učionici](#)
- ✚ Online vodič: [Razigrano učenje za čitanje – pristup usmjeren na djecu u učionici](#)
- ✚ Snimak webinara: [Dječje predstave o razmišljanju kao polazna tačka za poticanje cjeloživotnog učenja](#)
- ✚ Snimak webinara: [Efikasne strategije za razvijanje tečnosti i razumijevanja u čitanju](#)

Maj

U maju fokus je bio na naučnoj pismenosti. Naučna pismenost je temelj razumijevanja svijeta koji se stalno mijenja i suočava s kompleksnim izazovima. Ona igra ključnu ulogu u razvijanju sposobnosti učenika da kritički promišljaju, postavljaju pitanja i donose odluke zasnovane na dokazima.

- ✚ [Scientix – osnaživanje evropskih nastavnika nauke](#)
- ✚ [Istraživanje prirodnog svijeta kroz eTwinning projekte](#)
- ✚ [Nauka u školi – evropski časopis za nastavnike nauke](#)
- ✚ [Učenici povezuju ideje kada se međusobno povezuju](#)
- ✚ [Uključivanje i dobrobit: Ključevi školskog uspjeha](#)
- ✚ [Svaka učionica može biti učionica nauke](#)
- ✚ [Moć mreža i saradnje u naučnom obrazovanju](#)
- ✚ [Rješavanje rodne razlike u STEM obrazovanju na svim nivoima obrazovanja](#)
- ✚ [Kako možemo osigurati ravnotežu u obrazovanju o nauci?](#)
- ✚ [STEM kompetencije, izazovi i mjerenja: pregled literature](#)

Projektni paketi: Kad se nauka susretne sa životom

Ovi eTwinning projektni paketi pružaju nastavnicima ideje za praktične, međupredmetne aktivnosti koje pomažu učenicima istražiti naučne koncepte u kontekstu stvarnog života.

- ✚ [eTreeHuggers](#): Ovaj projektni paket pokazuje da je drveće dragocjeni prirodni i kulturni resurs koje zaslužuje poštovanje i zaštitu. Učenici mogu istražiti priče o drevnim evropskim stablima i njihovu povezanost s lokalnim zajednicama.
- ✚ [STEAM u prirodi i priroda u STEAM-u](#): Ovaj projektni paket pokazuje kako se nauka povezuje sa svakodnevnim životom. Učenici mogu istraživati praktičnu primjenu naučnih znanja, poput upotrebe formule za zapreminu kocke ili mjerenja udaljenosti koristeći samo prirodne materijale. Na taj način mogu bolje razumjeti važnost STEM koncepta u prirodi.
- ✚ [Od STEM-a do STEAM-a](#): Ovaj projektni paket daje nastavnicima ideje kako poticati učenike na kreativno razmišljanje i povezivanje različitih predmeta. Na primjer, učenici mogu izvoditi eksperimente, baviti se reciklažom, istraživati geometriju kroz praktične aktivnosti i još mnogo toga.

Pridružite se istaknutim grupama

eTwinning ima posebnu stranicu posvećenu nauci u istaknutoj grupi „[Osnovne vještine u praksi](#)“, s aktivnostima i događajima na ovu temu. Nauka je također istaknuta i u [eTwinning grupi: Matematika, nauka i druge STEM teme](#).

Dodatno čitanje i inspiracija

- ✚ Projektni set: [Novi set za ECEC: S.T.E.A.M. – tastično](#)
- ✚ Projektni set: [SAGE: Rješenja protiv efekta staklene bašte](#)
- ✚ Projektni set: [STEAM akademija za predškolski uzrast](#)
- ✚ eTwinning projekt: [Prosječan učenik – Iza brojeva i podataka](#)

Juni

Digitalne kompetencije su bile u fokusu mjeseca juna. Poučavanje digitalnim vještinama više nije samo pitanje tehničkog znanja, već i poticanja kritičkog razmišljanja, kreativnosti i rezilijentnosti kako bi se uspjelo u brzo evoluirajućem digitalnom okruženju. Ove kompetencije su osnovni elementi pripreme djece i mladih za uspjeh u modernom društvu i oblikovanje pravednije digitalne budućnosti.

Razvoj digitalne dobrobiti u učionicama

Digitalne vještine za sigurnije i pametnije učionice

AI u obrazovanju: Najbolji alati za škole

Razotkrivanje istine: poučavanje učenika o dezinformacijama

eTwinning projekti kao djelotvoran put prema digitalnim vještinama

Školske strategije za razvoj digitalnih kompetencija učenika

Razvijanje digitalnih vještina djece s pažnjom i svrhom

Korištenje digitalnih vještina u stručnom obrazovanju

Oснаživanje budućih generacija: poučavanje digitalnim vještinama

Bajti mržnje – Cyber nasilje

ICILS 2023: međunarodna perspektiva o digitalnoj pismenosti

Materijali za profesionalni razvoj:

Online kurs: [Korištenje debate za izgradnju kritičkog mišljenja i komunikacijskih vještina](#)

Online kurs: [Učenici kao dizajneri prostora za učenje \(ponovo\)](#)

Online tutorijal: [Razigrano učenje za čitanje: Pristup usmjeren na dijete u učionici](#)

Online tutorijal: [Preispitivanje korištenja pametnih telefona u učionici: kaleidoskop u vašem džepu](#)

[Umjetna inteligencija u obrazovanju: Inovacije za učitelje i učenike](#)

[Digitalni obrazovni alati i upotreba AI u obrazovanju](#)

[AI za nastavnike](#)

"Thinking outside the box"

Kreativne i inovativne učionice

Kroz ovu rubriku, kao što sam naslov kaže, redovno ćemo dijeliti najnovije resurse koji će nam biti podrška u razmišljanju izvan okvira. Kutija je „otvorena ... pogledajte”!

Vjerujemo da ste i Vi učestvovali u istraživanju o korištenju mobilnih telefona u školi. **Rezultati istraživanja potvrđuju da korištenje mobilnih telefona u školama** nudi mogućnosti za komunikaciju, kreativnost i učenje, ali većina ispitanika izrazila je ozbiljnu zabrinutost zbog njihovog negativnog uticaja – posebno na koncentraciju, socijalne interakcije i dobrobit učenika. Više o tome pročitajte:

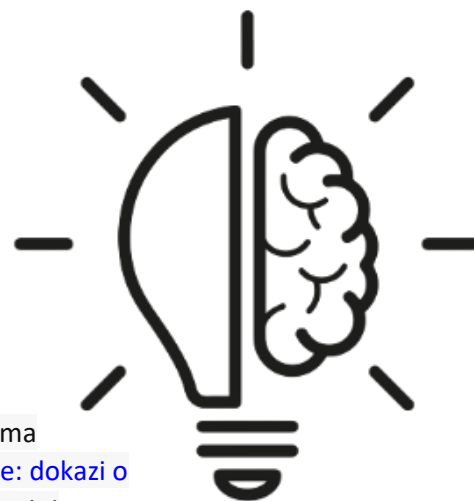
[Istraživanje o korištenju mobilnih telefona u školama - rezultati](#)

OECD je objavio novi izvještaj o istraživanju „svakodnevne stvarnosti” nastavnog procesa, s ciljem razumijevanja i usavršavanja praksi visokog kvaliteta radi unapređenja uspjeha učenika. U uzorku je bilo 150 škola u 40 zemalja. Izvještaj ispituje pet ciljeva visokokvalitetne nastave:

- Osiguravanje kognitivnog angažmana
- Izrada kvalitetnog sadržaja predmeta
- Pružanje socijalno-emocionalne podrške
- Poticanje interakcije u učionici
- Korištenje formativne procjene i povratnih informacija

Izvještaj ne razmatra samo šta su ove prakse, već i kako one funkcionišu u različitim kontekstima i potiče prelazak na nastavu zasnovanu na dokazima.

Ako želimo graditi promjene u obrazovanju zasnovane na rezultatima istraživanja, a vjerujemo da želimo, onda je izvještaj [Šta funkcionišu: dokazi o kvalitetnoj nastavnoj praksi](#) link koji trebate proučiti i iskoristiti u svojoj „svakodnevnoj stvarnosti” nastavnog procesa.

Istraživanja su pokazala da mentalno zdravlje utiče na postignuća učenika – na primjer, podaci PISA istraživanja pokazuju da osjećaj pripadnosti unapređuje učnička postignuća, dok ga maltretiranje smanjuje. Kako bi se suočili s ovim izazovima, obrazovni sistemi stavljaju veći naglasak na zajednički razvoj kognitivnih, socijalnih i emocionalnih vještina. Više o tome možete pročitati na [Uključivanje i dobrobit: Ključevi školskog uspjeha](#)

Snaga mogućnosti ... pridruži se:

Give your feedback on the new AI literacy framework

Imate priliku učestvovati u kreiranju Okvira za pismenost u oblasti umjetne inteligencije (AI). Okvir za pismenost će opisati temeljna znanja, vještine i stavove koji su mladim ljudima potrebni da bi razumjeli i komunicirali sa sistemima umjetne inteligencije na samouvjeren i kritički način. Također će istražiti etičke i šire društvene implikacije. Ovaj zadatak su preuzeli Evropska komisija i OECD s ciljem da pomognu edukatorima, obrazovnim i ustanovama za obuku i obrazovnim vlastima da podrže učenike u razvoju ovih kompetencija.

Nacrt Okvira za pismenost oblasti umjetne inteligencije već možete preuzeti i pročitati na web stranici [TeachAI](#). Evropska komisija i OECD vas također pozivaju da što prije podijelite svoje povratne informacije putem [online ankete](#). Vaše povratne informacije će igrati važnu ulogu u oblikovanju okvira, čija je konačna objava planirana za 2026. godinu nakon opsežnih konsultacija sa zainteresovanim stranama.

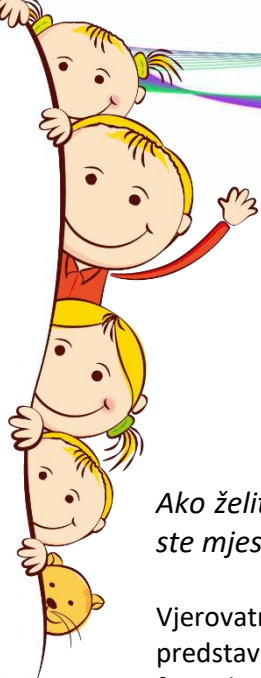
Empowering Learners for the Age of AI

An AI Literacy Framework for Primary and Secondary Education

REVIEW DRAFT (May 2025)

Take a eTw peek

Ako želite zaviriti u ITE aktivnosti koje se trenutno provode u Bosni i Hercegovini – na pravom ste mjestu.

Vjerovatno već znate da **Initial Teacher Education (ITE)**, odnosno **inicijalno obrazovanje nastavnika**, predstavlja temelj profesionalnog razvoja svakog budućeg učitelja i nastavnika. ITE obuhvata sve formalne programe obrazovanja i obuke koje studenti pohađaju prije nego što steknu kvalifikaciju za rad u obrazovnim ustanovama.

Upravo u toj fazi obrazovanja, **eTwinning** nudi jedinstvenu priliku za uključivanje studenata nastavničkih fakulteta i njihovih profesora u eTwinning obrazovnu zajednicu – još tokom studija. Cilj je da studenti steknu praktična iskustva, upoznaju se s mogućnostima koje nudi platforma i razviju kompetencije potrebne za rad u savremenim obrazovnim okruženjima.

Integracija eTwinning-a u ITE programe omogućava studentima da steknu iskustvo u međunarodnoj saradnji, korištenju digitalnih alata i razvijanju evropskog profesionalnog identiteta – još prije ulaska u učionicu. Kombinacija ITE i eTwinning aktivnosti ne samo da modernizira obrazovne programe, već i osnažuje buduće nastavnike da postanu nositelji promjena u svojim zajednicama i šire.

U većini evropskih zemalja ITE u okviru eTwinning-a već daje značajne rezultate. U Bosni i Hercegovini, aktivnosti se realizuju kroz mini akcioni plan koji obuhvata mapiranje nastavničkih fakulteta, organizaciju informativnih prezentacija za profesore i studente te uvođenje eTwinning-a u kurikulume nastavničkih fakulteta.

Pedagoški fakultet Univerziteta u Bihaću je prvi u BiH koji je pionirski uveo predmet „Uvod u eTwinning” kao izborni kurs za sve studentske programe na trećoj godini. Cilj kursa je upoznati studente s teorijskim osnovama i praktičnim aspektima projektne nastave, saradničkog učenja i korištenja IKT alata na eTwinning platformi. Studenti koji uspješno završe kurs osposobljeni su za osmišljavanje, provođenje i evaluaciju eTwinning projekata, čime se ovaj fakultet pozicionirao kao dio evropske zajednice visokoškolskih ustanova koje strateški pristupaju obrazovanju budućih nastavnika.

Sada Vam predstavljamo prvi ITE eTwinning projekt u Bosni i Hercegovini. Evo šta o tome kaže učesnica projekta, dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, redovna profesorica na Odsjeku za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli:

„Studenti Odsjeka za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli Rejla Kurbašić, Lejla Mulavdić, Lejla Jusufović, Ajdin Varešević, Feliks Križan i Nedim Huskanović su učestvovali u projektu Sowing the seeds of well-being at school (Razvijanje kulture dobrobiti u školskom okruženju). Mentorsku podršku im je pružila dr. sc. Nihada Delibegović Džanić, redovna profesorica. Učesnici u projektu su bili nastavnici i studenti iz Austrije, Italije i Bosne i Hercegovine. Cilj projekta je bio promovirati dobrobit u školama putem zajedničkih aktivnosti i simulacije projekata: provjerom i pronalaženjem povezanosti državnih kurikuluma te njihovim poređenjem prema uzrastu učenika, studenti su radili u malim internacionalnim grupama kako bi razmjenjivali ideje i kreirali simulacije projekata, fokusirajući se na timski rad i saradnju, povezujući STEAM (nauka, tehnologija, inženjerstvo, umjetnost i matematika), CLIL (integrirano učenje sadržaja i jezika) i IKT (informacijsko-komunikacijske tehnologije). Iskustvo je iznimno vrijedno za buduće nastavnike.

Važno je naglasiti da Odsjek za engleski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli prati specifičnosti i potrebe obrazovnog sistema na državnom i internacionalnom nivou te shodno tome inovira svoje studijske programe. Od naredne akademske godine će se u okviru predmeta Metodika nastave engleskog jezika II sa školskom praksom obrađivati teme vezane za eTwinning i sistematski uključivati studente u realizaciju projekata. Iznimno je važno da budući nastavnici osvijeste da eTwinning nudi i profesionalni razvoj za nastavnike kroz različite oblike online edukacija, webinaru i obuka, što dodatno doprinosi jačanju evropskih vrijednosti, međusobnom razumijevanju i inovacijama u obrazovanju. Na taj način, eTwinning ne samo da povezuje škole širom Evrope, već i doprinosi stvaranju otvorenog i modernog obrazovnog prostora.“

Ovaj projekt predstavlja važan korak ka internacionalizaciji obrazovanja budućih nastavnika u Bosni i Hercegovini i potvrđuje da već sada postoji kapacitet, znanje i volja za aktivnu evropsku saradnju.

Sowing the Seeds of Well-Being at School

GET INSPIRED...

Key words:

- Inclusion
- Wellbeing
- Mental health
- Defuse tensions

Then we got to know each other on WhatsApp

Pokaži šta znaš i osvoji nagradu – 1. 2. 3. nagrada

Pokaži šta znaš i osvoji nagradu - kviz 1, 2, 3... nagrada – Vrijeme je za igru i znanje! Učestvujte u kvizu, provjerite svoje eTwinning znanje i možda baš Vi osvojite zanimljivu nagradu. Kviz je zabavan način da učimo i da se podsjetimo svega što čini našu zajednicu posebnom.

„11 od 11 do 11“ – izazov znanja s nagradom koja se pamti!

Spreman/na za kviz koji spaja simboliku i priliku?

- ✓ Odgovori tačno na **11 pažljivo odabranih pitanja**
- ✓ Ostvari svih **11 tačnih odgovora**
- ✓ Budi među **dvoje najbržih eTwinners-a**

I osvoji **ulaznicu za 11. godišnju eTwinning konferenciju u Bosni i Hercegovini!**

Kviz je otvoren do **11. augusta do 11:00 sati**.

*Testiraj svoje znanje, pokaži
koliko znaš i možda
baš ti budeš dio ovog posebnog
eTwinning događaja!*

Zaigraj kviz „11 od 11 do 11“ – <https://tinyurl.com/2y9j5j8z>

And last, but not least

Za kraj, ostavljamo prostor za osvrte, inspirativne poruke i korisne zaključke.

Ne zaboravite – Vi ste važan dio ove priče i zahvaljujući Vašem trudu, svaki bilten postaje vrijedan izvor ideja, iskustava i podrške u eTwinning zajednici u Bosni i Hercegovini. Svoj doprinos možete ostaviti na sljedećem linku:

<https://tinyurl.com/29nnfala>

Editorial

Aida Terzić – voditeljica eTwinning tima BiH

Halisa Palalić – zamjenica voditeljice projekta

Alisa Ibraković – koordinatorica aktivnosti

Lekt^{ra}

Nataša Kokoruš

DTP

Branka Žvečevac

